

355.07
Н 32

ВКДП 7-00(171)03.02

НАСТАНОВА

"З ОПЕРАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ
У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ"

ЛЮТИЙ 2021
ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає.
ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДОКТРИН ТА
ПІДГОТОВКИ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

355.07

НЗД

Прим. № ___

ВКДП 7-00(171)03.02

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Генерального штабу

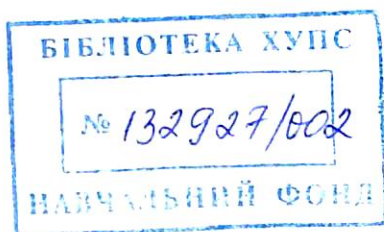
Збройних Сил України

13 лютого 2021 року № 14

НАСТАНОВА

“З ОПЕРАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ”

A151112

Військова керівна
деталізована публікація
з оперативної підготовки
для органів військового
управління

ЛЮТИЙ 2021

ОБМЕЖЕННЯ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ:
обмежень для розповсюдження немає.

ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ДОКТРИН ТА
ПІДГОТОВКИ ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

ПЕРЕДМОВА

Військова керівна деталізована публікація “Настанова з оперативної підготовки у Збройних Силах України” (далі – Настанова) розроблена робочою групою офіцерів Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України під загальним керівництвом начальника Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України та погоджена із заінтересованими органами військового управління Збройних Сил України, структурними підрозділами Міністерства оборони України, Апарату Головнокомандувача Збройних Сил України та Генерального штабу Збройних Сил України.

Документ визначає порядок організації оперативної підготовки в органах військового управління Збройних Сил України.

Апробацію положень цієї Настанови передбачено здійснити починаючи з лютого 2021 року.

Усі питання, що стосуються цієї Настанови, надсилати до Головного управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України за такими адресами:

03168, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 6, ТКМ “Дніпро”
usvir@ysvir.dod.ua, ТКМ “СЕДО-М” – індекс 348.

У подальшому, враховуючи отримані зауваження і пропозиції до її змісту та структури, передбачається внесення змін (уточнень) (контактний телефон розробників для надання зауважень та пропозицій – 238-08, 454-43-08).

ЗМІСТ

	ПЕРЕДМОВА	2
	ВСТУП	5
	ПОСИЛАННЯ НА ВІЙСЬКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ	9
	ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ	11
	ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ ТА УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ	13
1	ОСНОВИ ОПЕРАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ	14
1.1	Загальні положення	14
1.2	Система оперативної підготовки	15
1.3	Контроль в системі оперативної підготовки	19
2	ОРГАНІЗАЦІЯ ОПЕРАТИВНОЇ ПІДГОТОВКИ	21
2.1	Загальні положення	21
2.2	Планування оперативної підготовки	23
2.3	Розроблення та використання єдиного оперативно-стратегічного фону	24
2.4	Всебічне забезпечення оперативної підготовки	25
2.5	Створення та використання навчальної матеріально-технічної бази оперативної підготовки	26
2.6	Керівництво оперативною підготовкою	28
3	КОЛЕКТИВНА ПІДГОТОВКА ОРГАНІВ ВІЙСЬКОВОГО УПРАВЛІННЯ	30
3.1	Загальні положення	30
3.2	Штабні тренування	31
3.3	Командно-штабні навчання	33
3.4	Командно-штабні воєнні ігри	34
3.5	Оперативно-польові поїздки	35
3.6	Групові оперативні літучки	35
3.7	Централізована підготовка органу військового управління	36
3.8	Підготовка та проведення заходів колективної підготовки	37
4	ІНДИВІДУАЛЬНА ПІДГОТОВКА	43
4.1	Загальні положення	43
4.2	Збори	44
4.3	Самостійна підготовка	45
4.4	Заняття з індивідуальної підготовки	46
4.5	Індивідуальні оперативні літучки	49
4.6	Курсова підготовка	50
4.7	Підготовка та проведення заходів індивідуальної підготовки	50
5	ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ КОНТРОЛЮ ТА НАДАННЯ ДОПОМОГИ	53

5.1	Загальні положення	53
5.2	Перевірка та оцінка оперативної підготовки	57
5.3	Облік та аналіз результатів оперативної підготовки	59
Додатки:		
1	Класифікація форм навчання в системі оперативної підготовки	67
2	Основні визначення та вимоги до методів навчання в системі оперативної підготовки	68
3	Орієнтовний взаємозв'язок форм та методів навчання	75
4	Методи контролю в системі оперативної підготовки	76
5	Організація оперативної підготовки	77
6	Перелік документів для підготовки та проведення заходів оперативної підготовки органів військового управління	78
7	Типовий алгоритм проведення централізованої підготовки з органами військового управління (оперативним складом), які сплановані до виконання завдань у складі угруповань військ (сил) об'єднаних сил	82
8	Порядок підготовки апарату керівництва та посередницького апарату	84
	СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ (ДЖЕРЕЛ)	85
	ДЛЯ ЗАМІТОК	86

ВСТУП

Протягом наступного десятиріччя Україна перебуватиме в центрі протистояння між глобальними та регіональними гравцями. В умовах нівелювання норм міжнародного права та неефективності міжнародної системи безпеки, а також нарощування збройних сил РФ у Європейському регіоні та воєнного потенціалу НАТО на східному фланзі значно зростає небезпека втягування України в збройні конфлікти. Стагнація системи стратегічної стабільності знижуватиме поріг застосування ядерної зброї, у тому числі тактичної.

Головною загрозою для України залишатиметься намагання РФ встановити контроль за нашою державою, в тому числі й силовим шляхом. Для цього Москва продовжуватиме нарощення воєнного потенціалу на західному та південно-західному стратегічних напрямках, а також мілітаризацію Азово-Чорноморського регіону. В перспективі не виключається об'єднання воєнних потенціалів РФ та Республіки Білорусь, що розширить спектр загроз для України.

Крім суто воєнного тиску, прогнозується застосування РФ інших форм і методів впливу на Україну, а саме: енергетичний чинник, релігійний та мовний, інформаційна війна та спеціальні заходи розвідувально-підривної діяльності. Зазначене буде спрямовано на ослаблення системи державного управління, комплексну дестабілізацію внутрішньої ситуації в Україні та створення передумов для зриву процесу європейської і євроатлантичної інтеграції, а також для дефрагментації української держави.

Зберігатиметься небезпека використання недружніми силами національних меншин в Україні для провокування сепаратистських настроїв, автономізації окремих районів України з подальшою їх інтеграцією до складу інших держав. При цьому потенціал регіональних зовнішніх сил зростатиме, що надасть їм підстави посилювати тиск на нашу державу в питаннях прав національних меншин.

Основний шлях запобігання втягнення України у будь-який збройний конфлікт залишається – забезпечення боєздатності Збройних Сил України та інших складових сил оборони на рівні, достатньому для стримування потенційного агресора від застосування воєнної сили проти нашої держави.

Одним із ключових показників боєздатності Збройних Сил України та інших складових сил оборони на необхідному рівні, є рівень оперативної підготовки органів військового управління та бойової підготовки військових частин (підрозділів).

Оперативна підготовка є однією з основних складових частин повсякденної діяльності органів військового управління стратегічного та оперативного рівнів (далі – органи військового управління). Вона є видом підготовки у Збройних Силах України (рисунок 1), спрямованість, роль та місце якої визначено Доктриною підготовки сил оборони держави та Доктриною з організації підготовки у Збройних Силах України (посилання а, б).

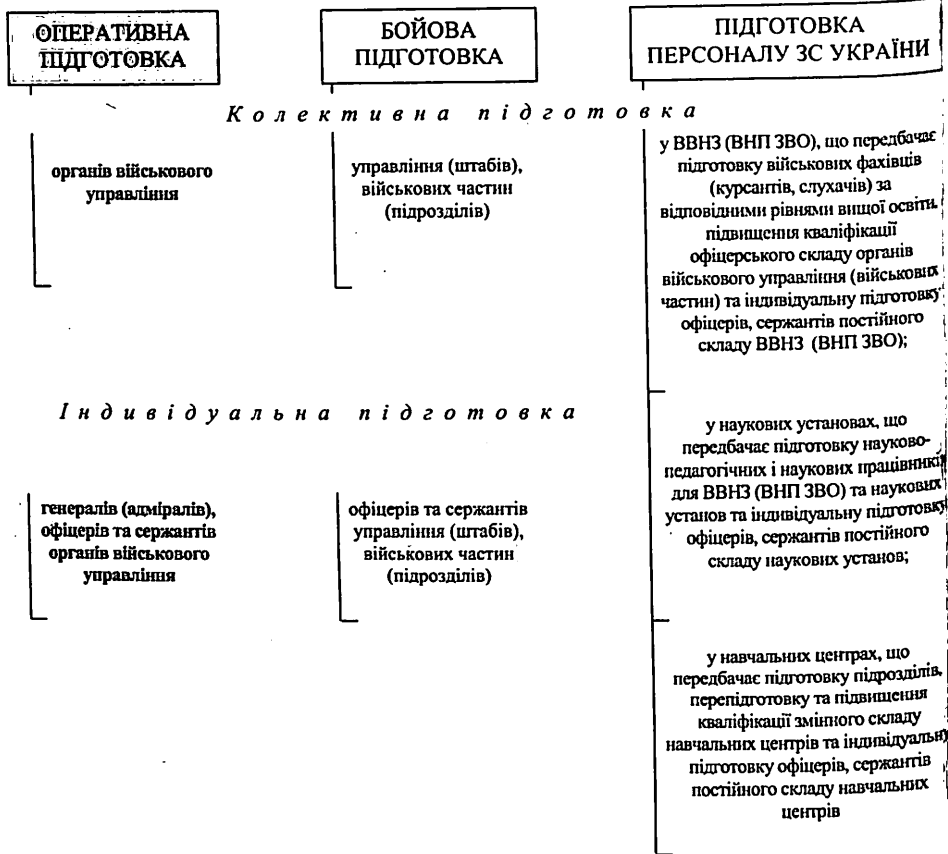

Рисунок 1 – види підготовки у Збройних Силах України.

Оперативна підготовка повинна забезпечувати більш високий рівень готовності органів військового управління порівняно із рівнем готовності підпорядкованих військ (сил). Сутність зазначеного розкрито у Воєнній доктрині України (п. 47), як одного із шляхів формування національних оборонних спроможностей.

Метою Наставни є надання рекомендацій (вказівок) Генерального штабу Збройних Сил України з основ оперативної підготовки та порядку її організації:

особам, які є відповідальними за організацію оперативної підготовки та її керівництво;

командувачам (командирам, начальникам) та органам військового управління, які отримують (удосконалюють) під час заходів оперативної підготовки відповідні знання, навички та уміння, покращують злагодженість оперативного складу на пунктах управління;

установам (організаціям), що забезпечують проведення заходів оперативної підготовки;

органам військового управління (структурним підрозділам) Міністерства оборони України, ІВФ та ПрО, представникам країн-партнерів, які братимуть участь у об'єднаних заходах оперативної підготовки.

Настанова розроблена на основі проведення заходів оперативної підготовки у Збройних Силах України з урахуванням удосконалення організаційної структури органів військового управління і військ (сил), розвитку форм та способів їх застосування, принципів і стандартів, прийнятих в державах-членах НАТО (посилання л, м, н, п), та адаптована під сучасні умови. Спираючись на її положення командувачі (командири, начальники) та органи військового управління мають вести постійну роботу щодо подальшого удосконалення методики проведення заходів оперативної підготовки, впровадження у практику нових, більш ефективних форм і методів навчання.

Викладені у Настанові рекомендації слід застосовувати творчо, відповідно до визначених органам військового управління завдань, з урахуванням досягнутого рівня навченості генералів (адміралів), офіцерів, старшин, сержантів, солдатів (далі – військовослужбовці) та злагодженості органів військового управління.

Визначені у Настанові положення є основою для розробки планувальних, основоположних, навчально-методичних, оперативних документів в системі оперативної підготовки, які в подальшому отримуватимуть свій розвиток спільно з іншими керівними документами (рисунок 2), а саме:

Методичними рекомендаціями з планування підготовки у Збройних Силах України з питань загального порядку та послідовності планування оперативної підготовки в системі підготовки Збройних Сил України (посилання в, г);

Методичними рекомендаціями щодо розроблення єдиного оперативно-стратегічного (оперативного) фону з питань порядку відпрацювання документів, на основі яких базується проведення заходів колективної підготовки в органах військового управління Збройних Сил України впродовж навчального року (періоду навчання);

Інструкцією про порядок розроблення (розміщення) стандартів (каталогів завдань) з підготовки та проведення оцінювання за стандартами підготовки Збройних Сил України з питань визначення вимог до структури, оформлення, порядку викладення і уточнення стандартів індивідуальної та колективної підготовки (посилання д).

Програмою індивідуальної підготовки генералів, адміралів, офіцерів стратегічної та оперативної ланок управління Збройних Сил України з питань порядку і змісту планування індивідуальної підготовки в органах військового управління Збройних Сил України передбачається відпрацювання загального та тематичного розрахунку годин індивідуальної підготовки за предметами навчання на навчальний рік та розподіл особового складу по навчальних групах індивідуальної підготовки (посилання е).

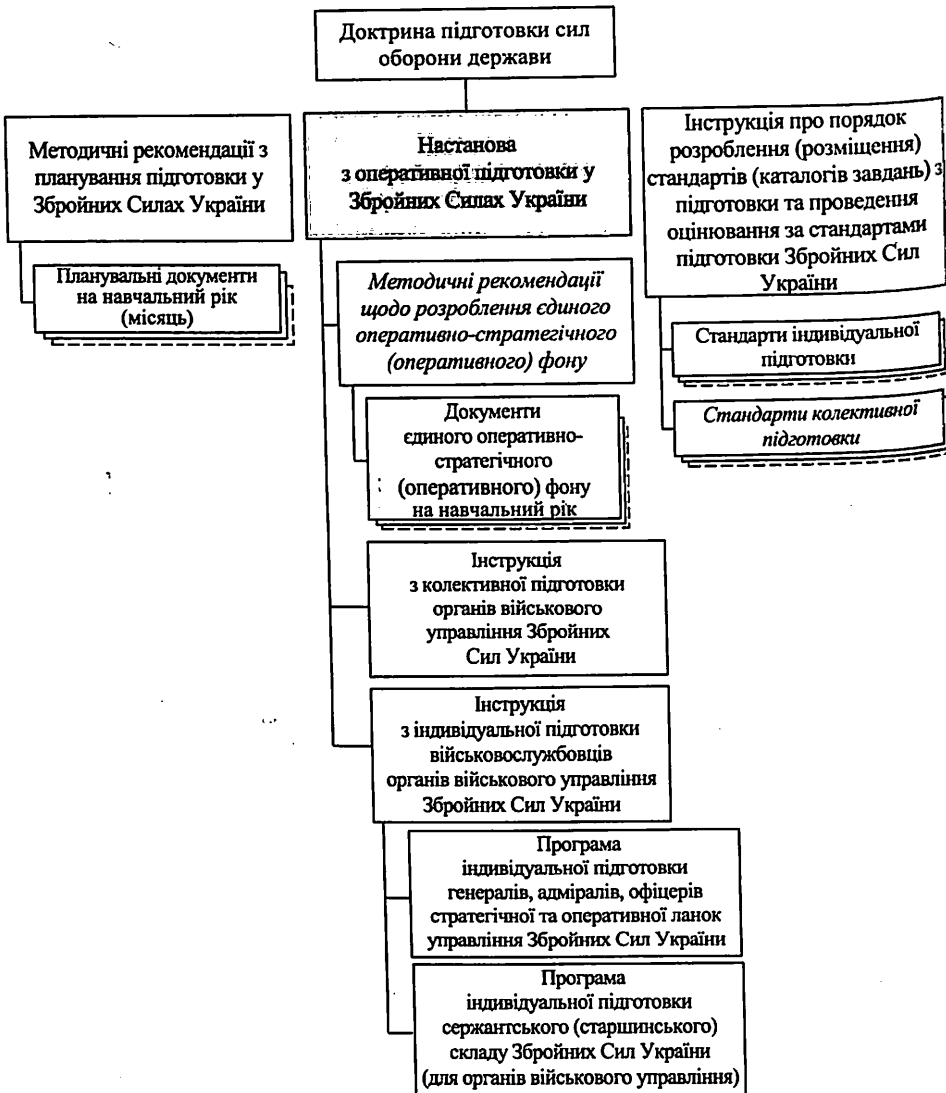

Рисунок 2 – перспективна ієрархічна система керівних документів з питань оперативної підготовки.